

LUVIAN KUNNAN ESIOPETUSSUUNNITELMA

1.8.2004 alkaen

Sisällysluettelo

	sivu
Johdanto	3
Toiminta-ajatus	3
Oppimisympäristö	4
Yhteistyö	4
Oppilashuolto	4
Esiopetuksen sisältöalueet	5
Kieli ja vuorovaikutus	5
Matematiikka	6
Etiikka ja katsomus	7
Ympäristö- ja luonnontieto	7
Fyysinen ja motorinen kehitys	8
Terveys	9
Taide ja kulttuuri	9
– musiikki	9
– kuvaamataito	10
– käsityö	10
Erityistä tukea tarvitsevien lasten esiopetus	12
Eri kieli-, kulttuuri- ja uskontoryhmiin kuuluvien lasten esiopetuksen järjestäminen	12
Arviointi	12

Johdanto

Luvian kunnassa annettava esiopetus perustuu tähän esiopetussuunnitelmaan, joka on laadittu opetushallituksen vahvistaman esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Esiopetus takaa jokaiselle luvialaiselle esiopetusikäiselle mahdollisuuden osallistua perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen.

Luvialla esiopetus on hallinnollisesti perusturvalautakunnan alaista toimintaa, ja oppilaiden ottamisesta esiopetukseen sekä esiopetuspaikan nimeämisestä ja vaihtamisesta päättää päivähoiton johtaja.

Luvialla esiopetusta annetaan Luvian päiväkotikiukaan Kuunarissa. Esiopetuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja jatkuvasta kehittämisestä vastaa 4 lastentarhanopettajaa ja lisäksi esiopetusryhmien työskentelyyn osallistuu 3 lastenhoitajaa sekä mahdolliset ryhmässä toimivat avustajat. Oman panoksensa esiopetukseen tuovat myös päiväkodin keittäjä ja siistijä. Esiopetus noudattaa pääsääntöisesti samoja työ- ja loma-aikoja kouluopetuksen kanssa, lukuun ottamatta koulun lauantaityöpäiviä ja mahdollisia loman pidennyksiä. Esiopetuksen viimeinen työpäivä on viimeistään toukokuun viimeinen arkipäivä.

Esiopetuksen tehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Siinä tuetaan ja seurataan fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kognitiivista ja emotionaalista kehitystä sekä pyritään ennalta ehkäisemään mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia.

Toiminta-ajatus

Esiopetuksessa lapsuus nähdään jaksona, jolla on oma arvonsa. Lapsen yksilöllisyyttä ja omaleimaisuutta arvostetaan. Lasta tuetaan, jotta hän oppisi tuntemaan itseään ja pystyisi muodostamaan itsestään realistisen kuvan. Oman persoonallisuuden kehittymisen ohella on tärkeää auttaa lasta kasvamaan ryhmän jäseneksi ja toimimaan siinä. Ryhmän merkitys on tärkeä, jotta lapsella olisi mahdollisuus harjoitella kehityksessä olevia yhteistyötaitoja ja oppia niitä todellisissa tilanteissa.

Esiopetuksessa otetaan huomioon, että toiminnan keskipisteenä ja toteuttajana on lapsi. Lapsi nähdään innokkaana, iloisena leikkijänä, uteliaana tutkijana ja aktiivisena oppijana. Lapsella on oikeus oppia omien edellytystensä mukaisesti, itselleen luontaisten toimintatapojen mukaan.

Lasten oppimisessa ja opetustilanteissa erilaisilla leikeillä on suuri merkitys. Leikki voidaan nähdä sekä itseohjautuvana lapsen luonnollisena toimintana, jolloin he itse etsivät ja luovat tekemistä joka vastaa heidän toimintatarvettaan tai opettajan järjestäminä oppimista edistävinä tilanteina. Leikkimaailmassaan lapsi mitoitaa asiat omien taitojensa mukaisesti, jolloin hän oppii hallitsemaan näkemiään ja kokemiaan asioita. Esiopetuksessa lapsi oppii leikin ohessa myös työtehtävien ja pienten oppituntien avulla.

Aikuisen ja lapsen vuorovaikutuksen tulee olla turvallista ja molemminpuolisesti kunnioittavaa.

Lapset ovat luonteenpiirteiltään ja taidoiltaan erilaisia ja esiopetuksessa keskeinen periaate on elämänläheisyys ja lapsen kokema ilo toiminnasta.

Oppimisympäristö

Esiopetuksen tavoitteena on luoda oppimisympäristö, joka on lasta tukeva ja kannustava sekä turvallinen ja sopivan haasteellinen ja esteettinen. Luvian päiväkotiki Kuunari luo sijaintinsa puolesta hyvät mahdollisuudet tutustua Luvian keskustassa sijaitseviin palveluihin, kuten liikekeskukseen, kirjastoon, urheilukenttään ja kirkkoon ja samalla se antaa mahdollisuuden harjoitella liikkumista tulevassa kouluympäristössä. Luonnonläheisyys tarjoaa hyvin tilaisuuksia tutkia ja aistia vuodenaikojen muutoksia ympäröivässä luonnossa.

Esiopetuksen ilmapiiriin tulee olla iloinen ja kiireetön, joustava ja suvaitsevainen sekä yksilöiden tarpeet huomioonottava. Lapsilla tulee olla selkeät säännöt ja työrauha, jotka osaltaan luovat perusturvaa lapsen henkiselle kasvulle ja takaavat myös fyysisen turvallisuuden.

Aikuisen tehtävänä on olla ohjaajana ja kannustajana sekä tarjota lapsen ulottuville erilaisia materiaaleja ja välineitä sekä tilaa ja rauhaa niiden käytölle.

Yhteistyö

Esiopetuksen toteuttaminen edellyttää yhteistyötä monien tahojen kanssa. Ensiarvoisen tärkeää on yhteistyö vanhempien kanssa, koska esiopetuksen tarkoitus on tukea kodin kasvatustoimintaa, esiopetuksen henkilöstö vastaa osaltaan lapsen kasvatuksesta esiopetuksen aikana. Yhteisissä arviointi- ja kehittämiskeskusteluissa sekä huoltajan että kasvatushenkilöstön tieto lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta lisääntyy.

Vastuun jakaminen tarkoittaa myös sitä, että opettaja tuo keskusteluun oman asiantuntemuksensa kasvattajana ja osaa perustella esiopetuksessa tehtäviä ratkaisuja huoltajille. Tämä luo pohjaa myös myöhemmälle yhteistyölle kodin ja koulun välillä.

Esi- ja alkuopettajien välinen keskinäinen yhteistyö on tärkeää, jotta lapsen siirtyminen esiopetuksesta alkuopetukseen sujuu joustavasti. Tällöin jatkuvuus esi- ja alkuopetuksen välillä turvataan. Yhteiset säännölliset suunnittelukokoukset ja koulutustilaisuudet sekä mahdolliset yhteisesti pidettävät vanhempainillat antavat hyvät lähtökohdat yhteistyön toteuttamiselle.

Oppilashuolto

Esiopetuksen oppilashuolto on lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Sillä edistetään välittämisen, huolenpidon ja myönteisen vuorovaikutuksen toimintakulttuuria ja varmistetaan kaikille tasavertainen kasvamisen ja oppimisen mahdollisuus. Esiopetuksen oppilashuolto kuuluu kaikille Luvian päiväkotiki Kuunarissa työskenteleville.

Oppilashuollon tavoitteena on luoda terve ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö, jonka tueksi on laadittu mm. yhteiset pihäsäännöt ja toimintarajat. Kriisitilanteiden varalta on laadittu päiväkodin oma turvallisuussuunnitelma, jossa määritellään henkilökunnan vastualueet.

Lapsille pyritään opettamaan taitoja ratkaista erimielisyyksiä ja ongelmatilanteita positiivisin keinoin arkipäivän tilanteissa ja esimerkiksi Lions Quest ja Skidikantti-harjoituksin.

Esiopetuksen kuljetuksista päättää päivähoiton johtaja perusturvalautakunnan ja kunnanhallituksen päättämien perusteiden mukaisesti. Käytössä on Luvian esiopetuksen kuljetussääntö. Esiopetuksen kuljetuksissa noudatetaan liikennesääntöjä ja muita turvallisuuteen vaikuttavia käyttäytymismalleja.

Tarvittaessa esiopetuksen henkilöstö ohjaa tukea tarvitsevan lapsen vanhemmat ottamaan yhteyttä perheneuvolaan tai muuhun tukipalveluun (puheen kehityksen häiriöt, käyttäytymishäiriöt, motoriikan ongelmat yms.).

Esiopetuksen sisältöalueet

Esiopetuksessa lapselle ei aseteta valtakunnallisia tiedollisia tavoitteita. Ainoastaan yleiset oppimisen ja kasvatuksen tavoitteet asetetaan lasta koskeviksi. Tällaisia ovat myönteisen minäkuvan kehittyminen ja sosiaalistuminen, oppimaan oppimistaitojen kehittyminen, yhteiselämän pelisääntöjen ja hyvien tapojen noudattaminen, kieli- ja kulttuuri-identiteetin muodostuminen sekä vastuuntunnon kehittyminen luontoa ja rakennettua ympäristöä kohtaan.

Esiopetus pohjautuu opetuksen eheyttämiseen, ts. esiopetuksessa ei ole oppiainejakoa, vaan tavoitteena on luoda kokonaisuuksiin rakentuva oppimistilanne, jossa asioita käsitellään eri teemojen ja projektien avulla. Esiopetus sisältää seuraavat sisältöalueet: kieli- ja vuorovaikutus, matematiikka, etiikka ja katsomus, ympäristö- ja luonnontieto, terveys, fyysinen ja motorinen kehitys sekä taide ja kulttuuri. Lisäksi otetaan huomioon kulloisenkin lapsiryhmän edellytykset, kiinnostuksen kohteet sekä koulun painopistealueet; tietotekniikan käyttötaito, ympäristö- ja tapakasvatus.

Kokemusten ja tietojen käsittely vuorovaikutuksessa aikuisten ja lasten kanssa monin eri tavoin on oppimisen keskeinen osa. Oppimisprosessi on tärkeämpi kuin yksittäiset sisällöt. Seuraavassa sisältöalueet tavoitteineen:

Kieli ja vuorovaikutus

Äidinkieli on keskeisessä asemassa esiopetuksessa, koska se on sekä oppimisen kohde että oppimisen ja opetuksen väline.

Kieli on myös ajattelun väline. Mitä enemmän lapsi ymmärtää käsitteitä ja niiden välisiä yhteyksiä, sitä paremmin hän pystyy käsitteelliseen ajatteluun. Kieli antaa lisäksi välineitä itseilmaisuun.

Lapselle tarjotaan mahdollisuuksia kuulla monenlaisia satuja, kertomuksia, kertovia tietotekstejä, runoja, loruja ym. niin, että hän saa tilaisuuden nauttia kuulemastaan.

Tavoitteet:

- lapsen kielellisten taitojen kehittyminen niin, että hänellä on halu, rohkeus ja taito ilmaista ajatuksiaan ja tunteitaan
- lapsen kielellisen tietoisuuden sekä sana- ja käsitevaraston kehittyminen
- lapsi voi oppia lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyviä taitoja kiinnostuksensa ja kehitystasonsa mukaan
- lapsi totuttautuu ryhmän jäsenenä kuuntelemaan sekä lasten että aikuisten puhetta, osallistumaan keskusteluun ja odottamaan tarvittaessa omaa vuoroaan
- lapsi harjoittelee ohjeiden kuuntelua ja niiden mukaan toimimista
- lapsen keskittymiskyvyn kehittyminen

- lapsi kiinnostuu saduista, kertomuksista, runoista ja loruista ja laajentaa kokemuksiaan ja mielikuvitustaan niiden avulla
- lapsi saa tilaisuuksia nauttia kuulemastaan

Sisältö:

- omakohtaisten kokemusten kertominen
- kuva- ja leikkilukeminen
- äänne-, tavu- ja sanaleikit
- puhemotoriikan ja äänenkäytön harjoitukset
- roolileikit ja dramatisointi
- luku- ja kirjoitussuunta harjoitukset
- hienomotoriikan ja liikeratojen harjoittaminen
- satujen, kertomusten, runojen ja lorujen runsas kuunteleminen ja tuottaminen

Matematiikka

Lapsi oppii matematiikkaa leikkimällä, tekemällä ja löytämällä. Hän keskustelee, kysyy ja vastaa kysymyksiin. Nimenomaan miettimisaika kehittää lasta ja hänen ajatteluaan; "mieluummin vähän ja hyvin kuin paljon ja huonosti". Olennaista on, että lapsi on aktiivinen.

Tärkeää on järjestää lapsille sellainen ympäristö, joka innostaa heitä matemaattisiin tehtäviin ja lasta ohjataan kiinnittämään huomiota luonnollisissa arkipäivän tilanteissa ilmeneviin matemaattisiin ilmiöihin. Sekä käsitteen muodostus että ongelmanratkaisukyky edellyttävät havaintokykyä, muistia ja runsaasti kokemuksia.

Tavoitteet:

- myönteisen asenteen syntyminen matematiikkaa kohtaan
- luovan ajattelun ja ongelmaratkaisutaitojen kehittyminen
- matemaattisten peruskäsitteiden ymmärtäminen ja selittäminen
- ajantajun kehittyminen

Sisältö:

lukukäsitteet

- lukusanojen tunnistaminen, nimeäminen ja tuottaminen (0-10)
- lukumäärän ymmärtäminen
- järjestyslukusanat ensimmäisestä kymmenenteen

vertailu

- suuri-pieni, suurempi-pienempi, suurin-pienin
- yhtä monta, enemmän-vähemmän
- järjestäminen muodon, koon jne. mukaan

avaruudelliset suhteet

- suunnat: vasen-oikea, eteenpäin, taaksepäin jne.
- sijainti: ulkona, sisällä, vieressä jne.

geometriisiin muotoihin tutustuminen

- ympyrä, kolmio, nelikulmio

aikakäsitteisiin tutustuminen

- vuorokaudenajat, viikonpäivät, kuukaudet, vuodenajat (auringon, maapallon ja kuun vaikutus)
- kellonajoista täydet ja puolet tunnit

Etiikka ja katsomus

Esiopetuksen eettisessä ja uskontokasvatuksessa on tärkeää myönteinen ja turvallinen ilmapiiri, erilaisten vakaumusten kunnioittaminen sekä yhteistyö kodin kanssa. Eettinen kasvatusta perustuu siihen, että lasta kunnioitetaan yksilönä ja rohkaistaan häntä ilmaisemaan tunteitaan ja toisaalta taas hallitsemaan niitä.

Tavoitteet:

- lapsen kokonaispersoonallisuuden kasvun ja myönteisen minäkuvan tukeminen
- antaa lapselle mahdollisuus saada vastauksia uskonnollisiin kysymyksiin
- lapsi saa mahdollisuuden osallistua ja eläytyä kirkkovuoden juhliin
- lapsi saa kokea perusturvallisuutta, hiljentymistä ja hartautta
- lapsi oppii suvaitsevaksi erilaisia vakaumuksia ja elämäkatsomuksia kohtaan
- lapsi oppii hyviä tapoja ja toisten huomioonottamista

Sisältö:

- kirkolliset juhlapyhät; niihin liittyvät tavat, perinteet ja kristillinen sanoma
- perhepiirin tapahtumat, kun ne ovat ajankohtaisia; kaste, häät jne.
- hiljentyminen, rukous, hartauden ja rauhallisuuden kokeminen
- hengellinen musiikki, lasten virret, (esi- ja alkuopetuksen virsisuunnitelman mukaisesti)
- oikea ja väärä
 - anteeksipyyttäminen ja -antaminen
 - omien oikeuksien puolustaminen toiset huomioon ottaen
 - Lasten Raamatun -kertomukset

Ympäristö- ja luonnontieto

Luontoon ja muuhun ympäristöön liittyvät kokemukset ja tiedot auttavat lasta ymmärtämään paremmin ihmistä, elinympäristöä ja näiden välistä vuorovaikutusta. Ne lisäävät luontoon kohdistuvaa kunnioitusta ja kiinnostusta ja edistävät kestävästä kehityksen päämäärien saavuttamista.

Tavoitteet:

- oman lähiympäristön viihtyvyydestä ja siisteydestä huolehtiminen
- annetaan mahdollisuus liikkua sekä luonnossa että rakennetussa ympäristössä saaden niistä elämyksiä ja kokemuksia
- lapsi oppii toimimaan vastuullisesti lähiympäristössään ja ymmärtämään luonnon suojelemisen tärkeyden
- lapsi oppii havainnoimaan ja tunnistamaan joitakin lähiympäristön kasveja ja eläimiä
- lapsi oppii ihmistä, luontoa ja muuta ympäristöä koskevia käsitteitä

Sisältö:

- ympäristön ja luonnon tarkkailu ja niissä tapahtuvat muutokset

- retket ympäristöön
- liikennekasvatus; lapsen turvallisuus liikenteessä jalankulkijana
- kasvu; kasvattaminen ja kasvun seuraaminen
- elävä ja eloton luonto
- tutkimus; kastuminen, jäätyminen jne.
- luonnonsuojelu; siisteys, jokamiehenoikeudet jne.
- koti- ja lemmikkieläimet, luonnonvaraiset eläimet
- ihminen; keho, aistit jne.

Fyysinen ja motorinen kehitys

Päivittäinen monipuolinen liikunta on välttämätöntä lapsen tasapainoiselle kasvuille, kehitykselle ja terveydelle. Lapsen hienomotoriikka, kädentaidot sekä silmän ja käden yhteistyö kehittyvät arkipäivän toiminnoissa.

Esiopetuksen liikuntakasvatus on toiminnallista, monipuolista ja leikinomaista. Ohjatun liikunnan lisäksi lapselle annetaan mahdollisuuksia omaehtoiseen liikunnalliseen toimintaan ja leikkiin. Liikunnan eri osa-alueet kasvattavat lasta yhteisvastuullisuuteen ja toisten huomioon ottamiseen: auttamaan, tukemaan ja odottamaan vuoroaan. Liikunnassa lapsella on mahdollisuus purkaa energiaansa hyväksyttävällä tavalla.

Liikunta auttaa monien käsitteiden oppimista ja sen avulla voidaan tukea esim. kielellisten, musiikillisten, kuvallisten ja matemaattisten taitojen ja valmiuksien omaksumista.

Tavoitteet:

- liikunnan ilon kokeminen sekä myönteisen asenteen luominen liikuntaa kohtaan
- kokonaispersoonallisuuden, ajattelun ja myönteisen minäkuvan kehittyminen
- oman kehon tuntemuksen ja hallinnan lisääminen
- fyysisen kunnon edistäminen
- perusliikuntataitojen ja koordinaatiokyvyn kehittyminen
- yhteisten sääntöjen noudattaminen, yhdessä toimiminen ryhmänä sekä toisten huomioon ottaminen
- erilaisiin liikuntamuotoihin tutustuminen

Sisältö:

hienomotoriset harjoitukset arkipäivän tilanteissa

- pukeutumistilanteet
- kynän ja saksien käytön harjoitukset
- laululeikit

perusliikuntamuotojen harjoittaminen

- kävely, juoksu, erilaiset hyppy; suuntaa, tasoa, aikaa ja voimaa muunnellen
- heittäminen, kiinniottaminen

välinevoimistelu

- hernepussit, pallot, hyppynarut, vanteet

musiikkiliikunta

- rytmissä, laulun ja lorun mukaan liikkuminen
- tanhut

liikuntaleikit

- esim. viimeinen pari uunista ulos, maa-meri-taivas, noidan kivettymisleikki

telinevoimistelu

- kiipeily
- tasapainoilu
- pyöriminen, ryömiminen
- kuperkeikka

eri liikuntalajeihin tutustuminen

- yleisurheilulajit: pikajuoksu, pallonheitto, pituushyppy ja erilaiset viestit
- hiihto
- luistelu
- nassikkapaini
- suunnistuksen alkeita
- jalkapallo
- sähly

Terveys

Terveyskasvatus liittyy läheisesti liikuntaan ja sitä tulee käsitellä myönteisesti ja kytkeä se lapsen arkielämän tilanteisiin. Luonnollisissa asiayhteyksissä lasta opastetaan terveisiin elämäntapoihin ja henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimiseen. Lapsen kasvua ja kehitystä tuetaan huolehtimalla työn, levon ja virkistykseen välisestä tasapainosta; "terve sielu terveessä ruumiissa". Lisäksi lasta ohjataan liikkumaan turvallisesti lähiympäristössä.

Lapsen terveellisiä ruokatottumuksia tuetaan ja lasta ohjataan hyviin ruokailutapoihin.

Tavoitteet:

- omasta terveydestä ja hygieniasta huolehtiminen ja niiden edistäminen
- lapsi oppii ryhmässä hyviä ruokailutapoja

Sisältö:

- monipuoliseen ravintoon totuttautuminen
- käsien pesu, nenäliinan käyttö, wc-käyttäytyminen
- tilanteen- ja säänmukainen pukeutuminen
- riittävä päivittäinen ulkoilu
- levon ja toiminnan tasapaino

Taide ja kulttuuri**Musiikki**

Esiopetuksen musiikissa korostuu leikin, laulun ja liikunnan avulla oppiminen ja elämyksellisyys. Musiikin kuuntelun avulla voidaan harjoittaa keskittymistä ja rentoutumista sekä erilaisten äänten havainnointia. Lapsi voi osallistua omien taitojensa mukaisesti ja hänellä on mahdollisuus kokea onnistumisen elämyksiä ja löytää oma musikaalisuutensa.

Tavoitteet:

- musiikin perusasioihin tutustuminen: ääni, rytmi ja melodia
- monipuolisen musiikin kuunteleminen
- erilaisiin soittimiin tutustuminen
- musiikin tuottamisen ilon kokeminen ja ylläpitäminen
- rytmittäjän kehittäminen

Sisältö:

- ääni; hiljainen - voimakas, korkea - matala, erilaiset äänet
- rytmi; perusrytmi, tempo
- laulaminen
- kuunteleminen; hiljaisuus, elävä musiikki, levyt ja kasetit
- soittaminen; keho- ja rytmisoittimet
- laululeikit
- musiikkimaalaus

Kuvaamataito

Tekemällä itse eri tavoin kuvia ja rakennelmia lapsi saa kokea tekemisen iloa.

Tavoitteet:

- oppia piirtämisen, maalaamisen, muovailun ja rakentelun työskentelytapoja ja välineiden käyttöä
- havaintokyvyn harjaannuttaminen
- välineiden ja työskentelytilan siisteydestä huolehtiminen
- omien ja muiden töiden arvostaminen
- esteettisyyden kokeminen
- taiteeseen ja taidehistoriaan tutustuminen

Sisältö:

- piirtäminen; liitu-, lyijykynä ja hiilipiirroksiset sekä tietokoneiden piirustusohjelmat
- maalaaminen; vesi-, peite- ja sormiväriytyöt
- muovailu; muovailuvaha- ja erilaiset massatyöt
- rakentelu; hiekka- ja lumirakentelu, rakentelusarjat, sommittelutyöt
- taidenäyttelyt, osallistuminen ja itse tehdyt

Käsityö

Käsityö tyydyttää lapselle ominaista toiminnan tarvetta: tekemistä, kokemista ja keksimistä. Siinä yhdistyy luontevalla tavalla käsitteellinen ajattelu ja taitojen soveltaminen käytäntöön, se mahdollistaa myös kokemuksellisen oppimisen.

Tärkeää käsityössä on lapsen oma suunnittelu, itse tekeminen, luova ongelmanratkaisu sekä oman työn arviointi sen eri vaiheissa. Esiopetuksessa käsityö sisältää askartelun, tekstiilityön ja teknisen työn.

Tavoitteet:

- tutustuminen erilaisiin materiaaleihin, välineisiin ja tekniikoihin
- ohjeiden mukaan toimiminen

- lapsen oman suunnittelutaidon kehittyminen
- silmän ja käden koordinaation sekä hienomotoriikan kehittyminen

Sisältö:

tekstiilityö

- kankaan leikkaaminen ja liimaaminen
- helppojen töiden ompelu
- kankaanpainanta
- langan pujotus neulaan, solmun teko langan päähän
- pujottelutyöt
- erilaiset lankatyöt; solmut, tupsut

tekninen työ

- liimaaminen
- naulaaminen
- mittaaminen ja merkitseminen
- sahaaminen
- hiominen
- maalaaminen

askartelu

- eri materiaalien leikkaaminen, liimaaminen ja repiminen
- paperin rypistely
- taittelutyöt
- luonnonmateriaalityöt

Erityistä tukea tarvitsevien lasten esiopetus

Esiopetuksessa erityistä tukea tarvitsevat lapset:

- joiden kehityksen, kasvun ja oppimisen edellytykset ovat heikentyneet sairauden, vamman tai toimintavajavuuden vuoksi
- jotka tarvitsevat psyykkistä tai sosiaalista tukea kasvulleen
- joilla on kehityksessään oppimisvalmiuksiin liittyviä riskitekijöitä
- jotka ovat pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä
- joiden perusopetuksen aloittamista on päätetty siirtää vuotta myöhemmäksi (näille lapsille kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta sekä oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna että oppivelvollisuuden alkamisvuonna)
- jotka otetaan tai siirretään erityisopetukseen esiopetuksen aikana.

Tavoitteena on, että lapsi voi mahdollisimman täysipainoisesti osallistua ryhmänsä toimintaan. Ensisijaisesti on tuettava lapsen positiivisen minäkuvan ja terveen itsetunnon kehittymistä. Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tulee laatia lapsen esiopetuksen suunnitelma (HOPS) yhdessä huoltajan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa. Suunnitelman tulee sisältää lapsen kasvulle ja kehitykselle asetettavat tavoitteet sekä arvio lapsen vahvuuksista ja oppimiseen liittyvistä riskitekijöistä ja vaikeuksista. Suunnitelmaan kirjataan lapsen oppimisympäristöön liittyvät muutostarpeet sekä opetukseen osallistumisen edellyttämät tuki- ja oppilashuoltopalvelut, niistä vastaavat tahot ja edistymisen seuranta ja arviointi.

Erityistä tukea tarvitsevan lapsen vanhempien, esiopetuksen lastentarhanopettajan ja tulevan luokanopettajan kanssa pidetään ennen koulun alkua yhteinen keskustelu, jossa

tieto lapsesta välittyä esiopetuksesta alkuopetukseen. Tarkoituksena on saattaa lapsi joustavasti koulunkäynnin alkuun.

Niille lapsille, jotka on otettu tai siirretty erityisopetukseen, suunnitelma laaditaan henkilökohtaiseksi opetuksen järjestämistä koskevaksi suunnitelmaksi (HOJKS), jonka hyväksyy päivähoiton johtaja.

Eri kieli-, kulttuuri- ja uskontoryhmiin kuuluvien lasten esiopetuksen järjestäminen

Jos esiopetusryhmässä on eri kieli-, kulttuuri- ja uskontoryhmiin kuuluvia lapsia, heidän erityistarpeensa pyritään ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Lapsen identiteetin rakentumiselle on merkityksellistä, että myös hänen kulttuuriinsa kuuluvia asioita arvostetaan ja huomioidaan mahdollisuuksien mukaan esiopetuksen arkipäivässä.

Arviointi

Arvioinnin tulee olla jatkuvaa, lasta tukevaa ja kannustavaa sekä lapsen kehitystä ohjaavaa. Kunkin lapsen kehityksen seurannassa on lähdettävä lapsen omista edellytyksistä, jotka ovat perustana luotaessa mahdollisia tukitoimenpiteitä. Jokaiselle lapselle etsitään onnistumisen ja selviytymisen kokemuksia - elämässä on monenlaista osaamista. Myös pettymykset auttavat kasvamaan. Jotta lapsi oppisi ymmärtämään ja hyväksymään, että ihmiset ovat erilaisia, eikä kaikessa tarvitsekaan olla hyvä. Monen taidon oppimiseen tarvitaan tietoista harjoittelua ja vaivannäköä - ilo osaamisesta ja onnistumisesta tulee sitten aikanaan, ei aina heti. Asioista ja tapahtumista keskustellaan lasten kanssa jokapäiväisissä käytännön tilanteissa ja autetaan lasta tiedostamaan omaa käyttäytymistään ja oppimistaan.

Tärkeää on, että lasten kanssa toimivien aikuisten lisäksi myös lapset itse osallistuvat arviointiin. Itsearviointin kautta voidaan vahvistaa lapsen itsetunnon kehittymistä sekä oman kyvykkyyden kokemuksen kasvamista. Lapsen töitä voidaan koota jokaisen lapsen omaan kansioon, jota hän voi aina halutessaan tutkiskella ja näin muistella miten ja mitä on tehnyt.

Esiopetuksen päättyessä lapselle voidaan antaa osallistumistodistus.

Esiopetussuunnitelman ja -toiminnan käyttökelpoisuutta seurataan ja arvioidaan vuosittain lastentarhanopettajien toimesta.

Opetussuunnitelmaa täydennetään vuosittain laadittavalla hallinnollisella suunnitelmalla, ns. työsuunnitelmalla.

Tämä esiopetussuunnitelma on hyväksytty perusturvalautakunnan kokouksessa 27.04.2004